

Győri Ítéltábla
Gf.IV.20.080/2013/3.szám

A Győri Ítéltábla a Lascsik & Vass Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a dr. Máté Irén ügyvéd által képviselt **I.r. és II.r. alperes** ellen **díjtartozás megfizetése** iránti perében a Győri Törvényszék 2012. október 1. napján kelt G.20.234/2012/13. számú ítélete ellen az I-II.r. alperesek részéről 14. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles megfizetni az I-II.r. alperes 1.275.700,- (Egymillió-kettőszázhetvenötezer-hétszáz) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket egyetemlegesen az államnak az illetékügyekben eljáró adóhatóság külön felhívására.

Kötelesek továbbá megfizetni a felperesnek egyetemlegesen 15 napon belül 200.000,- (Kettőszázezer) Ft másodfokú perköltséget, viseljék továbbá a fellebbezéssel felmerül saját költségeiket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Győri Törvényszék fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az I-II.r. alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 15.946.760,-Ft-ot és ezen összeg után 2011. augusztus 27. napjától a kifizetés napjáig az adott félévre a félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamatot.

Kötelezte a bíróság az I-II. alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 300.000,-Ft eljárási díjból, 656.800,-Ft eljárási illetékből és 300.000,-Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltséget. Rendelkezett arról, hogy ezt meghaladóan az eljárás során felmerült költségeiket a peres felek maguk viselik.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 272. §. (1), (2) bekezdései, 274. §. (2) bekezdés a.) pontja és a 275. §. alapján marasztalta az alpereseket a rendelkező részben írtak szerint a 2009. április 8. napján kelt együttműködési megállapodásban foglalt készfizető kezesi kötelezettségvállalásukra tekintettel.

Megállapította, hogy a felperes és az "A" Kft. között létrejött együttműködési megállapodás megbízási elemeket is tartalmazó mezőgazdasági termékértékesítési szerződésként minősíthető, amelyben az "A" Kft. termeltetési szerződések más termelőkkel való megkötését, az általuk megtermelt termények felvásárlását és a felperes felé való értékesítését, a felperes pedig a termeléshez szükséges anyagok átadását és a termény felvásárlását vállalta az inputanyagok költségének az ellenértékbe való beszámítása mellett. Az alperesek nem vitatták a felperes által készített elszámolásban megjelölt összeget, amely szerint 2010. december 31. napján az "A" Kft. 15.946.760,-Ft összeggel tartozott a felperesnek.

A törvényszék nem fogadta el az alperes azon védekezését, hogy kizárt a készfizető kezességvállalás kapcsolódása a perbeli megállapodáshoz, mint megbízási szerződéshez.

Az alperes álláspontjával szemben a törvényszék arra mutatott rá, hogy a 2009. április 8-án kötött együttműködési megállapodás atipikus szerződés, amely a Ptk. 417. §. (1) (3) bekezdés szerinti mezőgazdasági termékértékesítési szerződéssel rokonítható.

A mezőgazdasági termékértékesítési szerződés esetén nem kizárt, hogy az alapjogviszonyban a kötelezettet terhelő teljesítési kötelezettséghez készfizető kezességvállalás kapcsolódjon.

A kezességvállalás a Ptk. 273. §. (1) bekezdésének első fordulata alapján az alapkötelezettséghez igazodik, így amennyiben az alapjogviszonyban a fizetési kötelezettség összegéhez ÁFA tartozik, úgy a kezes is köteles az ÁFA összegét a jogosult részére megfizetni.

Tévesen érvelnek az alperesek azzal, hogy a felperes a követelését velük szemben azért nem érvényesítheti, mert az "A" Kft. felszámolási eljárásába a felperes - a hitelezői igényének határidőben történő bejelentése mellett - a regisztrációs díjat a jogvesztő határidőn belül nem fizette meg.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 37. §. (3) bekezdés szerinti 180 napos határidő elmulasztásához fűződő jogvesztést a törvény nem a regisztrációs díj megfizetéséhez, hanem a hitelező követelésének bejelentéséhez köti. Az "A" Kft. felszámolója által írt tájékoztatásból megállapítható, hogy a felperes a hitelezői igényét a jogvesztő határidőn belül bejelentette, azt a felszámoló nyilvántartásba vette, ennek megfelelően a felperes a követelését az "A" Kft.-vel szemben a felszámolási eljárásban, a készfizető kezesekkel szemben pedig a jelen perben érvényesítheti.

Nem alapos a kezesi megállapodás uzsorás jellegére való alperesi hivatkozás sem.

A kezességvállalás és az együttműködési megállapodás létrejöttének körülményei az alperesek szorul helyzetét és annak felperesek általi kihasználását nem támasztják alá. Az alperesek haszon reményében gazdasági társaságot alapítottak, amelynek tevékenységéhez teljesítési biztosítékként kapcsolódott az alperesek készfizető kezességvállalása. A gazdasági

haszonszerzési motiváció szorult helyzetet nem eredményez, nem tekinthető annak az inputáru szerződés megkötése előtt az alperesek cégének telephelyére történő leszállítása sem.

Mivel a kezes a kötelezettségvállalását a kötelezettre tekintettel ellenszolgáltatás nélkül teszi meg, ezért a feltűnő aránytalanság, mint megtámadási ok a törvényszék álláspontja szerint a kezességvállalás tekintetében nem értelmezhető.

Az alperesek által hivatkozott körülmények nem alapozzák meg a szerződés Ptk. 210. §. (1) bekezdése alapján történő megtámadását sem.

Az I.r. alperes személyesen nyilatkozott akként, hogy ismerte a készfizető kezességvállalás lényegét, így az alperesek nem tévedhettek az általuk aláírt szerződés tartalmában.

Az alperesek tévedésük mibenlétét abban jelölték meg, hogy jutalékot, hasznot reméltek az együttműködési megállapodás megkötésétől, az azonban nyereséget nem eredményezett. Az a körülmény, hogy a szerződéses együttműködés az alperesek számára nyereséges lesz-e a szerződéskötéskor még nem volt, nem is lehetett ismert körülmény, így a szerződés tévedés címén történő megtámadásának sem lehet alapja.

A felek együttműködési megállapodás keretében végzett gazdasági tevékenységének szükségszerű együttjárója a gazdasági kockázat.

Az alperesek a felperes követelésével szemben beszámítani kérték a felperes által megvásárolt áru után kikötött 100,-Ft/q megbízási díj összegét.

A felperes tagadásával szemben, az együttműködési megállapodás ezen kikötése hiányában, az alperesek a jutalék fizetésére vonatkozó megállapodás létrejöttét bizonyítani nem tudták. A jutalék kikötését az együttműködési megállapodást megelőző szóbeli egyeztetések tartalma sem igazolhatja, mivel a szerződéskötést megelőző tárgyalások eredményét az azt követő írásbeli együttműködési megállapodás összegezte, a korábban elhangzottakat felülírta.

Az együttműködési megállapodásban foglaltak szerint az "A" Kft. haszna a termelőkkel szemben megállapított felvásárlási ár és a termeléshez szükséges inputanyagok részükre történő értékesítése során alkalmazott árrésből származhatott volna.

Az elsőfokú bíróság az alpereseket az érvényesen létrejött készfizető kezesi megállapodás alapján egyetemlegesen kötelezte az "A" Kft. felperes felé fennálló tartozásának megfizetésére.

Az alperesek a fellebbezésükben az ítélet megváltoztatását és felperes kereseti kérelmének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára utasítását kérték, a felperes első- és másodfokú perköltségben történő marasztalása mellett.

Az elsőfokú eljárásban előadottakat megismételve elsődlegesen arra hivatkoztak, hogy a Cstv. 37. §. (3) bekezdésében foglaltak alapján a felperes - a regisztrációs díj megfizetése hiányában - a jogvesztő határidőn belül nem jelentette be a követelését az "A" Kft. felszámolója felé.

Az igénybejelentési kérelem beszerzésére vonatkozó bizonyítási indítványt a törvényszék elutasította, ezért az sem tekinthető bizonyítottnak, hogy a felperes a rendelkezésre álló 180 napon belül hitelezői igényét érvényesítette-e a felszámolási eljárásban. A hitelezői igénybejelentési határidő (2011. március 29.) lejártáig a felperes a hitelezői igény nyilvántartásba vételének feltételét képező regisztrációs díj befizetési kötelezettségének nem teljes mértékben tett eleget.

Az alperesek fenntartották azon álláspontjukat, miszerint a megbízási szerződéshez nem tartozhat kezességvállalás, ezért a megbízásnak minősíthető együttműködési megállapodás kezességre vonatkozó rendelkezései érvénytelenek.

Arra hivatkoztak, hogy a Ptk. és a kapcsolódó jogszabályok nem nevesítenek „megbízási típusú mezőgazdasági termékértékesítési szerződés”-t, ezért ezen atipikus szerződés alapján kezesség nem köthető ki.

Az alperesek sérelmezték a beszámítási kifogás elutasítását is.

Az érvelésük szerint a megbízási szerződésnek minősülő együttműködési megállapodásra a Ptk. 478. § (1) bekezdése irányadó, amelynek értelmében a megbízó díj fizetésére köteles, kivéve, ha az ügy természetéből, illetőleg a felek közötti viszonyból arra lehet következtetni, hogy a megbízott az ügy ellátását ingyenesen vállalta.

A szerződés tartalmából egyértelműen az következik, hogy az "A" Kft. által végzett tevékenység nem szívdességi munka, hanem ellenérték fejében végzendő. Figyelemmel arra, hogy a felperes sem megbízási díjat, sem jutalékot az alperes részére nem fizetett, ezért az "A" Kft kötelezettségvállalásának ingyenességét a felperesnek kellett volna igazolnia. A felperes a reá háruló bizonyítási kötelezettségnek nem tett eleget, ezért a jutalékfizetésre vonatkozó beszámítási kifogás megalapozott.

A törvényszék e körben a felek bizonyítási kötelezettségét is helytelenül állapította meg.

Kiemelte, hogy az együttműködési megállapodás II/12. pontja cáfolja azt az ítéleti indokolást, miszerint alpereseknek a terményfelvásárlási és az inputanyag eladási ár szabad meghatározásával haszon realizálására lett volna lehetősége, ami a tevékenységük ellentételezésének, jutaléknak tekinthető.

A szerződés hivatkozott pontja ugyanis azt tartalmazza, hogy a megbízott a termény felvásárlási árát a megbízó iránymutatása szerint köteles meghatározni, amelytől a megbízó kifejezett hozzájárulása nélkül nem térhet el.

A Ptk. 210.§ (1) bekezdésére alapított érvelésüket is fenntartották.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés alaptalan.

Az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból helytálló jogi következtetéseket levonva adott helyt a felperes kereseti kérelmében foglaltaknak.

Az alperesek a törvényszék döntését a fellebbezésben is az elsőfokú eljárásban előadott érvekre alapítottan támadták.

Az álláspontjuk szerint a készfizető kezeskénti marasztalásukra azért nem kerülhet sor, mivel a felperes a Cstv. 37. §. (3) bekezdés által meghatározott jogvesztő határidőn belül a hitelezői igénye nyilvántartásba vételének feltételét képező befizetési kötelezettségének az "A" Kft.-vel szemben indult felszámolási eljárásban nem tett eleget.

Az alperesek az érdemi védekezésükben - annak tartalma szerint - a Ptk. 276. §. (2) bekezdésében írtak megvalósulására hivatkoztak. E szerint a kezes szabadul, amennyiben a jogosult lemond a követelést biztosító olyan jogról, amelynek alapján a kezes a reá átszálló követelésre kielégítést kaphatott volna, vagy amennyiben a követelés a jogosult hibájából egyébként behajthatatlanná vált.

A felszámolóbiztos 2011. május 10. napján kelt levele azonban azt támasztja alá, hogy a felperes az "A" Kft. felszámolási eljárásába a hitelezői követelését bejelentette, és azt a felszámoló a Cstv. 57.§. (1) bekezdés f.) kategóriába sorolva nyilvántartásba vette. Ebből következően az igényérvényesítés lehetősége a jogosult hibájából nem hiúsult meg, és ez okból a követelés készfizető kezesekkel szembeni érvényesíthetősége fennáll.

Az igazolt módon nyilvántartásba vett hitelezői igénybejelentés tekintetében nincs jelentősége annak, hogy az a határidőn belül, pontosan mikor érkezett a felszámolóhoz, ahogy annak sem, hogy a felperesi hitelező a regisztrációs díjfizetési kötelezettségének részben a 180 napos határidőn túl tett eleget.

A kereseti kérelem elutasítására a fenti okok nem adnak alapot.

Téves az alperesek azon álláspontja is, miszerint a felek közt létrejött együttműködési megállapodás a Ptk. 474. §. (1) bekezdése szerinti megbízási szerződésnek minősül, ebből következően az "A" Kft., mint megbízott szolgáltatásának teljesítése kezességvállalással nem biztosítható.

A felek megállapodása megbízási elemeket is hordozó, a Ptk. 417. §. (3) bekezdése szerint minősíthető mezőgazdasági termékértékesítési szerződésnek minősíthető.

Helytállón hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a kötelezett vagyoni kötelezettségvállalásai - szerződéstípustól függetlenül - kezességgel biztosíthatók.

Az együttműködési megállapodás II/9. pontja egyértelműen az "A" Kft. kötelezettségévé teszi az általa a felperestől átvett és a termelőknek értékesített inputanyagok vételárának, valamint a termelőktől felvásárolt termény felperes általi felvásárlásának ellenértéke beszámítását követően fennmaradó különbözet felperes részére történő kiegyenlítését. Az "A" Kft. felperes felé vállalt fizetési kötelezettségeinek teljesítésére pedig az I-II.r. alperesek készfizető kezességet vállaltak, ennek alapján marasztalásuk a törvényszék határozatában foglaltak szerint megalapozott.

Az együttműködési megállapodás lehetőséget biztosított az "A" Kft.-nek arra, hogy az inputanyagok termelőknek történő értékesítése, illetőleg a termelőktől való termékfelvásárlás

során olyan árresek építsen be, amely a tevékenysége ellentételezéseként megfelelő nyereséget biztosít számára. Ezen túlmenően a felperessel történő elszámolás jutalékos rendszerét az alpereseknek kellett volna igazolnia (Pp.164.§.(1)bek.). Az alperesek e körben bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget, ezért az elsőfokú bíróság az erre alapított beszámítási kifogást alappal utasította el.

A fellebbezésben írtakra tekintettel az ítéletábra érintőlegesen utal arra, hogy a szerződés II/2. pontja az árresek alkalmazásának lehetőségét nem zárja ki. A termény felvásárlási árát a Megbízott a Megbízó iránymutatása szerint köteles meghatározni, azonban attól a Megbízó hozzájárulásával eltérhet.

Másrészt ezen szerződési rendelkezésből kiolvasható az a cél, hogy a felperes abban az esetben sem köteles az általa korábban elfogadottnál magasabb felvásárlási áron átvenni a terményt, ha az "A" Kft. a vele szerződő termelőkkel ennél magasabb vételárban állapodott meg és a termelőktől magasabb felvásárlási áron vette át a terményt. Azaz a megbízó iránymutatása szerint kialakított felvásárlási ár a Megbízó részéről felső árlimitet jelöl.

Helytálló érveléssel utasította el az elsőfokú bíróság az alperesek tévedésre és a szerződés uzsorás jellegére való hivatkozását is. A megállapodás egyértelműen tartalmazza, hogy az "A" Kft. saját kockázatára végzi tevékenységét, a termelőkkel kötött mezőgazdasági termékértékesítési szerződéseket is a saját kockázatára köti, ezért nem hivatkozhat utólag arra, hogy vállalkozása nyereségessége kérdésében tévedett.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét - annak helytálló indokaira tekintettel - a Pp. 254. §. (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítéletábra a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alpereseket a feljegyzett fellebbezési illeték állam javára való és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján megállapított mértékű ügyvédi munkadíjból álló perköltség felperes részére történő megfizetésére.

Győr, 2014. február 12. napján

Dr. Zámbó Tamás sk.
a tanács elnöke

. Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó:

